

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Александар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити и то:

Указом од 6. маја 1903. године.

за начелника прве класе среза зајечарског, Чедомира Поповића; начелника друге класе истог среза;

за начелника треће класе среза параћинског, Витомира Васића, секретара прве класе начелства округа смедеревског, по потреби службе;

за привременог начелника треће класе среза грочанског, Косту Ракића, писара прве класе среза врачарског; и

за секретара друге класе начелства округа смедеревског, Димитрија Ђорђевића, писара прве класе среза лесковачког.

Указом од 20. априла 1903. године.

за писара прве класе начелства округа подринског, Симу Николића, писара друге класе Управе вароши Београда, по потреби службе;

за писара друге класе начелства округа моравског, Владимира Антонијевића, писара треће класе Управе вароши Београда, по потреби службе;

за писара друге класе начелства округа крушевачког, Данила Тричковића, писара треће класе Управе вароши Београда, по потреби службе;

за ванредног писара друге класе начелства окр. београдског, а да врши дужност писара среза грочанског и прима плату из плате овога, Милорада Тутунџића, писара треће класе Управе вароши Београда, по молби; и

за ванредног писара друге класе начелства окр. врањског, а да врши дужност писара среза масуричког, и прима плату из плате овога, Косту Младеновића, писара треће класе Управе вароши Београда, по молби.

Указом од 28. априла 1903. године.

за помоћника прве класе начелства округа ваљевског Ђорђа Стојановића, помоћника исте класе начелства округа београдског, по потреби службе.

Указом од 2. маја 1903. године.

за писара прве класе среза косаничког Николу Вујића, писара исте класе среза деспотовачког, по потреби службе, без права на путни и селидбени трошак;

за писара прве класе среза белопаљачког Димитрија Т. Стевановића, писара исте класе среза власотиначког, по потреби службе;

за писара прве класе среза власотиначког Спасоја Ивановића, писара исте класе среза лесковачког, по потреби службе, без права на путни и селидбени трошак;

за писара прве класе среза деспотовачког Војислава Ристића, писара исте класе среза темнићског, по потреби службе;

за писара прве класе среза лужничког Димитрија Михаиловића, писара исте класе среза лесковачког, по потреби службе, без права на путни и селидбени трошак;

за писара друге класе среза деспотовачког Љубомира Гардића, бившег среског писара;

за ванредне писаре друге класе начелства округа врањског, а да врше дужност писара среза лесковачког, и примају плату из плате ових: Стевана М. Божидарца, Стојана Живковића и Драгомира Крстића, писаре друге класе начелства округа нишког, по потреби службе;

за ванредног писара прве класе начелства округа топличког, а да врши дужност писара среза добричког, и прима плату из плате овога Станимира Димитријевића, ванредног писара исте класе начелства округа моравског, и вршиоца дужности писара среза деспотовачког, по потреби службе, без права на путни и селидбени трошак;

за писара друге класе начелства округа моравског Обрада Ј. Спајића, ванредног писара друге класе истог начелства, и вршиоца дужности писара среза ресавског, по потреби службе;

за ванредног писара друге класе начелства округа београдског, а да врши дужност писара среза колубарског, истог округа, и прима плату из плате овога, Михаила Штуловића, ванредног писара друге класе истог начелства и вршиоца дужности писара среза космајског, по потреби службе;

за писара друге класе начелства округа чачанског Михаила Димитријевића, писара исте класе начелства округа рудничког, по потреби службе; и

за писара треће класе Управе вароши Београда Миливоја К. Белимарковића, практиканта среза параћинског, свршеног правника.

Указом од 3. маја 1903. године.

за ванредног писара прве класе начелства округа крајинског, а да врши дужност писара среза брзопаланачког, и прима

плату из плате овога, Илију Атанацковића, ванредног писара прве класе истог начелства и вршиоца дужности писара среза кључког, по потреби службе, без права на путни и селидбени трошак.

Указом од 6. маја 1903. године решено је:

да се Д-р Фердинанду Хаусману, контрактуалном лекару среза звишког, у округу пожаревачком, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Указом од 3. маја 1903. године, решено је:

да се Коста З. Богдановић, писар прве класе среза брзопаланачког, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, у интересу државне службе из исте отпусти;

Указом од 6. маја 1903. године, решено је да се:

Милан Влајковић, начелник треће класе среза грочанског, округа београдског, и Драгољуб Миливојевић, начелник треће класе среза параћинског, окр. моравског, на основу §. 76. закона о чинов. грађанског реда отпусте из државне службе.

Из канцеларије Министарства унутрашњих Дела, ПМ 10377 у Београду.

РАЗГРУПИСАВАЊЕ ОПШТИНА

Указом од 20. марта 1903. године, а на основу члана 10 закона о општинама одобрено је решење Државног Савета које гласи:

да се село Горња Сабанта, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од општине ратковићске, у срезу левачком, округа моравског, и образује за себе општину под називом: општина горњо-сабаначка.

да се села Мислођин и Јасенак, по изјављеној жељи својих становника, одвоје од општине баричке, у срезу посавском, округа београдског, и да образују за себе општину под називом: општина мислођинска.

да се села: Извор и Клачевица, по изјављеној жељи својих становника, одвоје од општине доњо-мутничке, у срезу параћинском, округа моравског, и образују за себе општину под именом: општина изворска.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, ПМ 9982 у Београду.

СТРУЧНИ И НАУЧНИ ДЕО

Познавање и употреба оружја
(за иследнике)

Је ли у каквом таквом случају реч о томе, да ли је ово или оно било могућно, какав је успех могао бити постигнут и т. д., природно је да не остаје ништа друго но да се учине огледи са сличним телима. Разуме се да такве огледи и њихове резултате ваља свакад узимати с великом опрезношћу. Не могу се чинити огледи, који кваре оружје, дакле на пр. пуњећи пушку комаћем гвожђа или камења, а нарочито не с оном пушком, која служи као *corpus delicti*, а ако се опет употреби што је могуће сличнија пушка, ствар стоји сасвим друкчије, кад није иста пушка. Исто тако ретко се зна какав је барут употребљен, колико је истог сипато и како је пушка напуњена. Ретко ћемо или управо нећемо никад постићи да неправилна тела, као што су ексери, дугмета и т. д. дођу у цеву у онај положај у коме су била кад је пуцано у дотичном случају. У таквим приликама једино се може нагађати, т. ј. могу се правити најразноврснији огледи, па ако се у пуцању дође до сличног резултата, тек онда може се с неком сигурношћу говорити о томе, да се дошло до упоредних огледа.

Сад да пређемо на права зрна, која су у животу у правој употреби. Ту ћемо имати да разликујемо сачме и куршуме. О сачми смо већ напред говорили, а о куршумима ћемо коју више рећи. Најобичнији облик зрна био је куршум, и то округли куршум; таквог облика куршума иследник ће и данас највише наћи, а нарочито код селачког сталежа, где су се, као што смо већ једном нагласили, старе пушке свих могућних модела одржале у употреби.

Мало по мало људи су увидели једну велику махну код округлих куршума: на њима не можемо ништа подесити, да се приликом експлозије барута боље одупру о зидове цеви, те тако се дошло до шиљастих куршума.

д) Погођени предмети

У приликама биће од важности да се испита не само прави објекат нишањења, већ сви предмети, које погоди једно или више зрна. То питање није никад индиферентно и према томе мора се у свима околностима решити у толико у колико прилике допуштају.

Ствар већином није тако лака. Узмимо за пример да је неко на некога у пољу пуцао сачмом. У таквој прилици неће бити излишно, да тачно, што је год могућно тачније, потражимо све трагове сачме, које нису погодиле дотичну личност, нарочито ако је било у близини предмета, који су залутала зрна могла ухватити. Дакле само у пустим пределима, равницама без дрвећа, стена, зграда итд. нећемо предузимати тражења, иначе се мора тражити. Таква зрна најлакше ћемо наћи у дрвећу, јер лако опазимо, управо брзо нам падне у очи место, на коме је зрно ушло у дрво, јер га

обично ољушти или запара. На камену ћемо наћи већином само тачке, које изгледају тако као да су од оловке. Осим тога ваља обратити пажњу на пробијено лишће на дрвећу, гранчице и влаће.

Кад се зна где је стајао онај који је пуцао и онај који је повређен, онда је ствар олакшана. Стаћемо на место првога, погледати на место где је други стајао, потражићемо пажљиво могућни зрачни млаз и тачно све прибележавати непрестано мерећи свако погођено место. То урадити важно је у многим погледу. Пре свега може се констатовати, с каквом су оштрином пале сачме на предмет, из чега се опет у вези с другим околностима може извести закључак о удаљењу, јачини метка итд.

Даље може се одредити правац сачми, које су се разлетеле, т. ј. правац зракастог млаза, из чега се опет може извести тај важни закључак, да ли је онај на кога је пуцано стајао у средини или на ивици тог млаза, што доста пута може бити меродавно за доношење суда о учиниочевој намери. Ако нпр. он тврди, да се пушка случајно окинула, то његово тврђење биће у толико вероватније, ако је погођени стојао на ивици зракастог млаза, тј. ако су промашена зрна сва прошла с једне стране погођенога. Наћемо ли пак те пројектиле прилично равномерно десно и лево од погођенога, је ли дакле он стојао у средини зракастог млаза, онда је вероватније мишљење да је свесно пуцао.

У приликама моћи ће се, кад се нађу и расмотре промашене сачме, решити бар делимично где је стајао погођени. У многим случајевима, а нарочито кад неко тврди да је дело извршио у одбрани, погођени и злочинац различито казују места где су стојали. Кад знамо дејство оних зрна, која су погодила нападнутога, па то дејство упоредимо с оним, које је произведено на погођеном дрвету итд., онда ћемо отприлике моћи казати, у ком је реду погођених предмета морао стајати онај на кога је пуцано.

Напослетку неће бити згорега да се упореде пројектили који су нађени у телу погођенога и пројектили, који су извађени можда из дрвећа, дасака итд. Ако су све сачме једнаке, онда се неће наћи много доказног материјала. Али ако су нађене мешовите сачме, нпр. лисичарске и зечарке, па онда ако је још код окривљенога, који пориче, нађена слична мешавина у подједнакој сразмери, онда имамо један доказ више.

Је ли пуцано куршумом, онда сличан поступак неће имати увек таквог успеха, пошто куршуми из данашњих пушака већином пробију кроз погођено човечије тело те оставе и друге трагове. Друкчије стоји ствар кад је реч само о огледу или о огледу с једним метком и његовом успеху, пошто се у таквим случајевима из правца и јачине промашеног куршума могу извести важни закључци.

То се јасно могло видети у једном случају кад је један жандарм у некој ухапшеној крчми хтео да затвори једног озлоглашеног опасног разбојника и коњокрадицу. Он се привидно беше добровољно покорио, али је скочио одједаред, пре него што се жандар могао и окренути, истрчао

је из собе и почео из ходника пуцати на жандарма. Овај је такође пуцао те тако се развила између њих двојице права пушчана палба. Жандарм је погинуо у својој служби, а лопов је тешко повређен утекао и тек доцније је ухваћен. Крчмарица и келнерица побегле су у кујну чим је лопов утекао, те тако није било више никога осем њих двојице, ко би посведочио како је цела ствар текла. Па ипак је било могућно из самих трагова од зрна с потпуном поузданошћу утврдити цео ток пушчане борбе; чак се могло констатовати на који је начин лопов повређен, јер је окрвављеном, дакле десном руком отворио врата и јер је на месту, на ком је стојао, нађен изломљени сребри прстен. Иза места, на коме је он стојао, беше у зид ушао један жандармов куршум, дакле лопов је морао десну руку подићи да опали пушку, али га је у тај пар у ту руку погодио жандармов куршум, који је однео прстен с прста и, пошто је целу руку очешао, ушао у зид, где је нађен увијен у једно парче тако званог орлеана (у крцицу, која се одцепила од његовог рукава).

Мало је случајева, у којима би иследник могао боље показати своје оштроумљење у тражењу и оцењивању тих трагова од зрна, а и мало је радова, који би били крунисани бољим успехом но овај интересантни рад.

Пробијена стаклена окна доста су пута предмет тачног испитивања, пошто је велики проценат мучких убистава из ватреног оружја извршен тако, што је убилац пуцао кроз прозор на лица, која су седела у кући и не слутећи ништа. Стоји ли учиниоцу од воље да бира, он неће пуцати кроз отворен прозор, већ ће причекати да се он затвори, те да се не чује шум, који он проузрокује. Имамо ли пробијено окно, а тако што по правилу и лајици сматрају за важно те га држе и чувају за власти, исто ваља оставити за истрагу и судски претрес. То технички ретко кад задаје тешкоћа, само кад је човек обазирао. У таквом случају је најбоље окно с једне стране улупити јаком хартијом (најбоље с провидном). То ће се најбоље урадити, кад се измери величина окна, хартија исече тако да буде неколико сантиметара краћа и ужа но окно, па онда намаже штирком. Ако је окно јако разбијено, онда ваља да га с друге стране неко придржава са длановима докле га ми полако улупимо. Ако су поједини парчићи испали, ваља да их пажљиво наместимо на њихово право место, где ће их прилепљена хартија добро придржавати. (Свршиће се)

Морфиноманија.

После алкохола други бич човечанства, тако исто опасни као и алкохолизам, и ако мање приметан, јесте морфиноманија. Број њених жртава тако је исто велики као и број жртава од алкохола, али испитати њих није тако лако као алкохолике.

Скоро су два париска апотекара били предани грађанском суду што су давали морфин без лекарева рецепта. Муж оне жене која је добила морфин подигао је тужбу против апотекара тражећи 10.000 франака

Смртне казне у Америци.

Интересантна је статистика смртних казни код Јенкија.

Један амерички журналиста скупио је те статистичке податке за Уједињене Државе. Он је изнео да је у току 1901 год. тамо било кажњено смрћу *двеста и тридесет и три* лица оба пола.

У ту цифру, која је страшна по својој величини, и ако је реч о Америци, где све узима колосалне размере, улазе 135 *нелегалних* казни, како се изражава статистика. Под нелегалним казнама она подразумева казне друштвеног суда, само суда, тако звани закон Линча, чији се број не само смањује него постојано расте. Тако се и без тога великој пређашњој цифри од 1900 људи, кажњених таким начином мора додати и увећање за 21 казну Линча.

Саме јужне државе броје 127 таквих расправа само судом. Већина жртава јесу црнци. Али се констатује, не без страха, да се сразмера белих увећава сваке године.

39 црнаца били су кажњени од таквог самосуда за покушај убиства, 19 за насиља, 44 за паљевине и 5 за крађу.

ПОУЧНО ЗАБАВНИ ДЕО

ИСТОРИЈА ЈЕДНОГ ЗЛОЧИНА

НОВЕЛА

Максима Горжог

VII.

Кад је Вањушка, уморен и знојав дошао к себи од борбе, рече Салакину с неописаним страхом у очима:

— Гле!... А где су саонице?... Коњ је отишао....

— Неће он ништа казати, прогунђа Салакин и убриса крв с лица.

Мирни другарев глас умањи Вањушкину зебњу.

— Тако.... Лецу смо ствар учинили, рече Вањушка гледајући у угљара.

— Боље је што смо ми убили њега но да је он убио нас, рече Салакин мирно, а за тим додаде:

— Дакле, хоћемо ли да га свучемо.... Ти ћеш узети бунду, а ја ћу — горњи огртач.... али брзо.... иначе ће нас срести.... или стићи....

Вањушка поче угљара окретати и свлачити. Он је непрестано крадом погледао у друга и мислио: „Је ли могућно да се он не боји ни мало?“

Мирно, хладно другарево понашање према убијеном изазва у Вањушки дивљење и страх од њега. А још више зачуђавало га је богињаво, разгребано Салакиново лице — оно се развлачило као на смех, а очи су се сијале чудновато као да је попио добру оканицу вина или као да се нечем особито радовао. У оној борби беше Вањушка изгубио своју капу. Салакин скиде капу с угљареве главе, пружи је Вањушки и рече:

— Метни је.... иначе ће ти бити хладно.... Осем тога не доликује: човек — па без капе!.... Зар није тако?

Он изврну шпагове на чакширама убијенога и то изврши тако брзо и вешто као да је целог века убијао људе и пљачкао их.

— О свему ваља човек да се промисли, рече он дрешећи угљареву кесу. Нико није без капе. — Погледај само! Један златник!... Петорубља!... Седам и по рубља!...

— Шта! рече Вањушка бојажљиво гледајући у златник.

— Ништа! одговори му Салакин и погледа га жустрим погледом. Шта велиш? А? Ево ти!...

Он пружи Вањушки новац и прогунђа презриво:

— Имаћемо ми тога доста... изобиља... Напред, мали, и он удари дланом коња по сапима.

— Не говорим ја о новцима, рече Вањушка: хтео сам само да упитам....

— Шта?...

— Па ето... први пут... тако!... Вањушка показа очима на угљареву тело....

— Будало, рече Салакин смешећи се: зар сам ја разбојник? А?

— Питам, знаш... Ти си га тако вешто свучао....

— Свлачим ја живе људе... а свлачити мртваце није никаква вештина... Салакин, који је у саонама клечао, заљуља се и стропошта се.

Вањушка се сав стресе, као да га је неко полио хладном водом, крикну и поче свог друга од себе одгуривати... А коњ је појурно, уплашивши се од тога крика.

— Није ништа.... прогунђа Салакин, обухвативши Вањушку. Његово лице беше поплавило, очи се помутиле.

— Он ме је.... ударио у слабине... До дна душе ме је заболело... али... проћи ће већ....

— Еремеју... поче Вањушка уздрхталим гласом... Вратимо се... Тако ти Бога!...

— Куда?

— У варош... Мене је страх.

— У варош? То није могућно! Аја!... Наставићемо пут... продати коња... па онда — к њему, Матвеју....

— Мене је страх, рече Вањушка жалостивно.

— Од чега?

— Ми смо пропали.... Вањушка! Шта ћемо сад радити... Зар смо ми тим путем ударили?

— Иди до ђавола, рече Салакин гласно, а очи му се необично засијаше. Пропали! Шта то значи: пропали? Зар смо ми једини, који убијамо људе? Зар се то дешава први пут на свету?

— Чујеш ли! Немој да се љутиш, молисе је Вањушка плачевним гласом, кад је опазио да је другарево лице добило израз пијана човека.

— Морам да се љутим, рече Салакин љутито... Ти си чудан човек....

— Гледајмо сад шта ћемо, рече му Вањушка. Он задрхта целим телом и погледа бојажљиво око себе. Куда га водимо? Ускоро ћемо стићи у село, у Више цку; а... шта возимо?

— Хладно! До ђавола! викну Салакин и скочи брзо и лако из саона као лопта. Одиста, бањушка, прогунђа он и дочепа

накнаде. Пре него што ће донети пресуду суд је тражио последице. Ствар још није свршена, али је врло вероватно да ће муж добити, ако буде доказан факат давања морфина без рецепта. Пре неколико година један провинцијални апотекар био је осуђен у тим истим приликама: за једну и по годину он је продао на 2.000 франака морфина једној морфиноманци.

По теорији апотекар не само да нема права да даје морфин без рецепта лекарева, него не сме да га ни два пут по једном истом рецепту, ако лекар не напише на њему „поновити.“ У пракци је друга ствар. Не само да је за морфиномана, који има рецепт, лако добити по њему морфин у Паризу колико год хоће пута докле год се рецепт сасвим не поцепа, него у неким апотекама дају му морфин и без рецепта. Само се по себи разуме да ни из далека сви апотекари поступају тако, па и у оним апотекама где се практикује то, то бива често без знања апотекарова. Њему је тешко пратити сву своју послугу. Доктор Пишон који је написао интересантну књигу о морфинизму, саопштава да по признању многих јавних женских, оне увек налазе нежна срца, која их снабдевају морфином, кад год потроше што су имале. Ако апотекар неће да учини тај преступ, то га врши који било од лабораната. Једна је од њих причала да се она увек обраћа једноме од тих скромних радника на науци, врло старом и ружном и он се је увек подавао искушењу и крао морфин од господара.

Потребно је томе додати да се апотекарима могу признати олакшавне околности, француски је закон чудновато састављен по тој ствари. Он забрањује апотекарима да продају по једном истом рецепту десет центриграма морфина, а допушта дрогеристима да га продају на килограм, првومه који дође, без икаквог рецепта. Појмљиво је да апотекар, знајући да морфиноман може добити en gros оно што он не може дати на мало, без лекареве наредбе, не сматра себе за особито крива, нарушавајући такав недоследан закон.

Медецинско друштво настојало је на томе да се дрогистима одреди да могу продавати морфин само апотекарима. А пошто сваки који год хоће може се назвати апотекар, то је друштво исказало жељу да се морфин може однети само у стан апотекара купца. Али таквим жељама као и добрим намерама увек се доскаче. А и кад би се могле испунити, то би једва могли стеснити морфиномане. Нема лукавства коме они не би прибегли да би добивали отров који им је тако мио. Прави морфиномани никад не долазе у забуну. У њих свакад има довољна количина морфина. И онда кад те болеснике „изолију“ кад их принуде у специјалне болнице, где им је на површни поглед одузета могућност односа са спољним светом, они се опет довијају да добаве морфин па било то у ципелама, или у хаљинама, или у књигама, или ма којим другим путем. Свакојако види се да та болест све више отима маха и да је савесној полицији друштво поверило довољно озбиљног рада да спречава ширење и снажење тога зла.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Угљара за рамена! Ухвати га! Повуци!... Држи га за ноге! Дакле!... Напред! Вуци!

Вањушка се трудио да не види мртвачко лице; он га ухвати за ноге, па ипак примети нешто плаво, ужасно, округло на месту лица.

— Ископај гроб, заповеди Салакин и поче скакати по меком снегу, разгрђући га тамо амо ногама. Он је то радио тако чудновато, да је Вањушка, спустивши леш на снег, зачуђено посматрао друга, не помажући му.

— Копај! Копај, рече Салакин, и он је брзо затрпавао главу и груди убијенога снегом.

Другови су радили неколико корачаји од саона а коњ их је посматрао једним оком, окренувши врат. Он је стојао непомично као укочен.

— Напред! Готово је рече Салакин.

— Мало је... одговори Вањушка.

— Шта је мало?

— Пада у очи... брежуљак.

— Изравнаће се. Друкчије не може.

Они седоше у саоне и јурили су даље, прибавши се један уз другог. Вањушка је посматрао пут, који су превалили, те му се чинило, да се возе ужасно споро, јер она снежна хумка није се губила испред очију.

— Потерај коња, замоли он Салакина и зажури, те дуго не отвараше очи. Кад их је отворио, видео је још у даљини, лево од друма, малу узвишицу на равном снегу.

— Ах... ми ћемо пропасти, Еремеју, рече Вањушка готово шапућући.

— Не бој се... одговори потмуло Салакин: продаћемо коња... па онда... вратићемо се у варош... Нек нас после траже... Тако... Ево се већ види Вишенка.

Друм је водио косо на ниже у једну снегом застргу долину. Пут је био засађен дрвећем... Гавран је грактао. Другови се тргоше и погледаше се немо у очи...

— Ти... буди опрезан, прошапута Вањушка Салакину.

VIII.

Уђоше у крчму неусиљено, весело се ки- коћући.

— Прикане, наточидер нам по једну чашицу...

— Сад, рече један црн сељак с ћелом, дижући се иза тезге. И он је посматрао Вањушку тако пријатно и топло, да је Ку- син усред собе застао и почео се смешити.

— У нашем крају је обичај, рече крч- мар метнув пред Салакина ракију, да човек кад уђе међу људе каже: „Помаже Бог!“ или „Добар дан!“... Јесте ли из далека?

— Ми? Не; ми... то јест... није баш тако далеко... Тако око тридесет километара.

— А одакле ви то бејасте?

— Па одавде, из ове околине. И Сала- кин показа руком на врата.

— Дакле нисте далеко од вароши? упита крчмар.

— Пиј, Вања.

— Је ли ти то брат?

— Није... откуд, одговори Вања брзо: „И не личи!“

У једном собњем углу, крај врата, се- део је један мали сељак с оштрим орлов- ским носом и зеленим очима. Он устаде, приђе полако тезги и дрско посматраше другове.

— Хеј! Шта ћеш ти? упита крчмар.

— Ништа... тако... одговори сељак. Мислио сам: да су ми познаници.

— Да поседимо мало и да се огрејемо, рече Салакин, удаљив се од тезге. Он по- вуче Вањушку за рукав. Они седоше за један сто; сељак орловског носа застаде код тезге и рече крчмару нешто тихо.

— Хајдмо, прошапута Вањушка Са- лакину.

— Причекај, одговори Салакин гласно. Вањушка је гледао прекорно у друга и махао главом. Он је мислио да је сад опасно неумесно, тако гласно говорити.

— Сипај нам још по једну чашицу, рече Салакин.

Врата зашкрипаше и у крчму уђоше још двојица: један старац, дуге, седе браде; један други, мали, дебео, велике главе у краткој бунди.

— Помаже Бог! рече старац.

— Бог ти помогао, одговори крчмар и погледа у Салакина.

— Чиј је оно коњ, рече онај мали, де- бели човек и показа на врата.

— Оних људи, — и крчмар упре пр- стом у Салакина.

— Наши, потврди Салакин.

Вањушка је слушао а срце му је ку- цало као да ће да искочи. Чинило му се да ти људи некако особито говоре, као да све знаду.

— Хајдмо, прошапута он Салакину.

— Ко сте ви? упита онај кратки Са- лакина.

— Ми? Ми смо месари... одговори Са- лакин: Ми тргујемо с месом.

Охо!... Шта ти говориш? рече Вањушка немирно, али тихо.

Сва четири сељака чула су његов уз- вик и сва четворица окренула су се к њему и гледали га радозналим погледима. Сала- кин их је посматрао мирно и само његове стиснуте усне непрестано су подрхтавале. Вањушка сагну главу и очекиваше; осећао је да не може да дише. Беше настало дуго, тешко ћутање.

— Тако! рече онај кратки сељак: Чу- дим се ја што је предњи део саона зали- вен крвљу.

— Шта? упита дрским гласом Салакин.

— А ја, рече старац, нисам приметио крв! Је ли то одиста крв?... Ја сам гле- дао у амове; све је црно... То је, мислио сам, какав угљар... Дајде ми једну чашицу, Иване Петровићу...

Крчмар насу једну чашицу и изиде по- лако на врата као сита мачка.

— Е, рече Салакин, дигнув се са сто- лице: време је, Вања, да се иде... Где ли је крчмар... Да платимо...

— Сад ће доћи, рече онај кратки, окрену се од Салакина и поче савијати цигарету. Вањушка такође устаде; али он одмах клону у столицу: ноге му бежу ослабиле, те нису могле држати тежину тела. Он је гледао немо у свога другара и опазио је, да су Салакинове усне дрхтале. Вањушка је тихо хркао од страха и чежње. Врати се крчмар сам. Он приђе мирно тезги, па подбочив се на лакат, рече:

— Мало је отоплило.

— Наступају топлији дани (рећи ће неко од гостију).

— Ми идемо, рече Салакин и приђе тезги.

— Причекај човече, одговори крчмар смешећи се.

— Журимо, рећи ће Салакин тихо, обо- рив очи к земљи.

— Причекај, још мало.

— А шта да чекам?

— Знаш... послали смо по кмета.

Вањушка брзо устаде па опет седе.

— Не треба мени кмет, рече Салакин и тури капу на главу.

— Али ти требаш њему, рече крчмар, и одступи од Салакина. Онај стари и кратки сељак интересовали су се за тај говор, који нису разумели, те им приђоше.

— Он ће да те упита, како то да ти тргујеш с месом, а у твојим саонима су празне вреће од угља.

— А-а-а! изусту онај старац и одмаче се од Салакина.

— Тако је, рече дебелко, ви сте украли коња.

— Нисмо, протествовао је танким гла- сом Вањушка.

Салакин одмахну руком, окрете се Ва- њушки и рече му, горко се смешећи.

— Мани их... Хајдмо...

На вратима се појави још пет сељака, који су се журили. Један од њих, висок, плав човек, држао је у руци дуг штап. Вањушка их је посматрао исколачених очију и њему се учинило да сви посрћу као пијани.

— Помаже Бог, јунаци, рече онај се- љак са штапом. А одакле су ова двојица? Одакле сте ви бре?... Ја сам, на пример, кмет... а шта сте ви?

Салакин погледа у кмета па прште у смех. Тај његов смех је подсећао човека на псећи лавек. Лице му је било бледо као крпа.

— Ти се смејеш, а? рече сурово један од сељака и поче завртати рукаве.

— Причекај, Керпеје, прекиде га кмет, имаћемо кад и да бијемо. Све мора ићи по реду! Хеј, децо... шта је... Говорите истину... Пређимо одмах на ствар... Одакле сте украли тога коња?...

Вањушка се склизну и сруши на земљу са своје столице као открављен снег с крова и клечећи поче се крстити и испрекиданим гласом говорити:

— Хришћани!... нисам ја... он... Нисмо украли тога коња... Ми смо... убили угљара!... убили смо једног човека?... Он је ту... близу... закопан у снег... Оног другог коња нисмо одвели... али је отишао... а овај нас је довезао овамо... Душе ми... Све то... нисам ја... Коњ је зацело негде остао... Он ће већ доћи... Нисмо имали намеру... да убијемо... Он је најпре почео... с кнотом... ми смо ишли у Борисово... хтели смо да настојника опљачкамо... да га запалимо... па онда опљачкамо... Али коње нисмо ди- рали... Он је свему крив!...

— Сваљуј, сваљуј све на мене, викну гласно Салакин.

И он дочепа капу с главе и баци је пред ноге сељацима, који су стојали немо, укочени као зид.

Вањушка је ћутао. Глава му клону на груди, руке су висиле низ тело и он је стајао млитаво као да ће се растопити.

Сељаци су их ћутећи мрачно посматрали. Напоследку један од њих, онај орловскога носа, прогунђа мрзовољно:
— Ала су звекани!

Наравно они су дошли пред суд, који их је осудио: Вањушку на шест година тешке тамнице у Сибирији а Салакина на осам година.

ИЗ МЕМОАРА Г. ГОРОНА

КРОЗА ЗЛОЧИН

Лов на човека

11

За тим, вратих се у полицијску префектуру, где префект, на моју молбу, телеграфова одмах у Хамбург и Бремен лични опис Ђорџа Гутентага, са наредбом да га задрже ако би се укрцао у коју лађу која полази на пут.

Изгледало ми је као да сам живео у неком сну за ово неколико часова, догађаји су ишли наизменце тако брзо да ми је било готово немогуће да их утврдим у своме духу.

Био сам смрвљен умором, вратих се у свој хотел код Белог Орла да легнем. Међу тим, пре но што ћу заспати, написах кратко г. Тајлору да бих га потанко обавестио о својим истраживањима; свршив писмо, стадох размишљати о фантастичну догађају који сам преживео....

И тако, јурио сам по целој Немачкој тражећи човека кога сам имао под руком, у Мазасу, за кога ми је довољно било послати два агента да бих га ставио на расположење г. Гијо-у!

И механички, сетих се једног чланка Капусова који сам прочитао тога јутра у једним париским новинама које ми бежу послали, чланка у коме ме писац, подмевајући се мојем путовању, представљао како тражим Геслера по Камчаткој. Тамо питао сам једну бабу којој се бегунац поверио и она ми је одговорила: »Казао ми је град у који мора отпутovati, али му се име тешко изговара: Аси... Аси...»

»— Аснијер? повикао сам ја.

»— Аснијер, јест, то је,« одговорила је баба.

Новинар скоро да је рекао истину.

Уз неизмерну радост коју сам осећао што сам успео, захваљујући случају, да извршим тежак и скоро немогућан задатак који бежах примом на себе, мешало се и нешто забуне. Зар није, збиља, била и једна смешна страна у целој тој причи?

Па ипак, кад сам размислио, схватио сам да би се оно што се догодило, могло догодити још много пута до год париска полиција буде имала слабу организацију која је сада код ње, до год се шеф Безбедности не извештава, бар кратким извештајем, о свим хапшењима извршеним у Паризу, и о приликама у којима су она била извршена.

Један поднаредник чувара мира дотерао са Сенске обале једно лице које је мрморило немачки; сутра дан, један комесаров секретар дознао је од њега да се зове Гутентаг и послао га у Дело. Ни под-

наредник, ни секретар, који на ствар Пранчинијеву нису онако грозничаво гледали као ми, нису могли ни помислити да је Гутентаг, који је говорио да нема стана, био онај тајанствени човек који се уписао у хотелу Кајџ под именом Геслера.

Док г. Тајлор или ја, да смо сазнали за то хапшење и његове појединости, ми који нисмо никако престајали мислити на злочин у улици Монтењ, без сумње бисмо се изненадили поклапањем датума и у брзо бисмо сазнали на чему смо, нарочито кад би лице, преко тумача, изјавило да је оставило свој пртљаг у једном хотелу.

Опет једна потребна реформа, оно саопштавање шефу Безбедности извршених хапшења.

Али, онда би ваљало ломити копља са бирократијом, јер, кад шеф кривичне полиције не зна ништа, онда шеф канцеларије централизује све....

На један пут, размишљања ми прекиде некакав лаки шум који зачух у двома собама које су биле одмах до моје.

Њих су заузела два француска новинара, један репортер *Танов*, и Феликс Дибоеа, тада код *Soleil*-а, а који је, по том, постао славни испитивач, јер је у Црној Земљи извршио задатке који су друкчије тешки и опасни него што је пратња једног шефа Безбедности, који се није крио...

Обојица ме нису пуштала из очију од Келна.

У тренутку кад сам улазио у хотел, добро су опазили, по моме задољном лицу, да се нешто ново догодило.

Апсолутно нисам хтео да им одговарам, рекав да је немогуће извештавати новине о ономе што сам урадио пре но што буду извештене моје старешине.

Ошкринух лагану врата и угледах своје земљаке како силазе на врховима од прстију; тада рекох у себи мало пакосно: »Добри моји пријатељи, идете у лов на новости, вратићете се празних шака«.

На жалост! чак и у Бреслави, француски репортери били су, те ноћи, лукавији од полиције. Да ли им је пошло за руком да потплаће каквог телеграфског чиновника или им је какав агенат саопштио вест? Тек стоји да је сутра у јутру, у Паризу, *Soleil* изишао са потпуном причом о ухапшењу Геслера, тајанствена човека из хотела Кајџ. Феликс Дибоеа успео је да телеграфује своје листу око два часа у јутру. Догодио се чак и један незгодан случај. Г. Бернар и г. Гијо, око 11 часова, приликом доласка у Палату Правосуђа, купеше лист од једног продавца, и кад су га прочитали, послаше по г. Тајлора коме горко пребациваху што их није известио још синоћ.

Мој шеф мораде тада признати да је примио депешу око девет часова, али да је, не верујући у ћуди случаја, рекао просто: »Горон је будала!« Задржао је телеграм међу актима, и није нашао за потребно да иде у Мазас. И оде тамо са г. Гијо-ом.

У сред ћуди случаја. — Љубазнице Пранчинијеве

Отац Гутентаг, који није ни појма имао о озбиљности своје тврдње, јер није знао ни речи о ствари у улици Монтењ, рекао

ми је формално: »Познајем рукопис свога сина, то је он морао написати на маншетама: Гастон Геслер.«

Каква страшна оптужба! па ипак нисам много полагао на тај траг. Од кад сам ишао по њега у Марсељ, мислио сам да је Пранчини био једини кривац. Па ипак, узалуд сам се трудио да објасним себи овај низ чудних поклапања времена:

Тај Немац уписује се под именом Хенриха Геслера у хотелу Кајџ и нестаје га оне ноћи кад се догодио злочин, док је убица Марије Рењолове остављао своју карту посетницу као Гастон Геслер!

Оно рубље тобожњег Хенриха Геслера, обележено са G. G., што је изгледало да показује са свим просто да је име Хенрих узето лажно и да је право име nestалого било заиста Гастон Геслер.

То још није било ништа: после једне фантастичне трке кроз Немачку, нашао сам трагове nestалого. Геслер је било лажно име; звао се Ђорџе Гутентаг!

Толико околности против њега. Човек узима лажно име, или да изврши какво зло дело, или да се сакрије кад га је извршио.

Да је правосуђе имало само тога осумњиченог кривца, вероватно је да би судија изјавио да је поуздан доказ о његовој кривци она сличност почетних писмена.

И за већу несрећу, тај убоги ђаво, над којим као да је лебдела нека зла коб, био је нехотице осуђен исказом свога оца који је познавао његов рукопис на маншетама које су нађене под лешинама побивених жена!

За цело, некада, много је смртних пресуда изречено са слабијим доказима.

Па! и поред свега, ја ни мало нисам веровао у кривицу Гутентагову.

И, у писму које сам, истога вечера кад сам извршио проналазак, упутио г. Тајлору, рекао сам: »Очекујем телеграм да бих сазнао да ли сам пронашао невинна човека или кривца.«

Телеграм, у осталом, не дође, и вратио сам се у Париз не знајући поуздано ништа.

Али ми је довољан био један час разговора са затвореником у Мазасу па да будем онако исто уверен о његовој невинности као што су у осталом били уверени и г. Тајлор и г. Гијо.

Био је то тип скитнице која, пошто нигде није успела, једнога лепог дана, заморена тумарањем по свету, беше одлучила да сврши са животом. Али није хтела умрети под својим именом. Хтела је уштедити тај срам својој породици.

»Узео сам, рече, име Геслера, које је тако обично у Немачкој као у Француској име Дибоеа или Диранд. Што се тиче имена Хенрих, такође сам га узео насумице, јер то је опет једно од оних које у мојој земљи а нарочито у мојој вери — био је јеврејин — дају најчешће деци.«

Било је тако необично што је Гутентаг, излазећи из хотела Кајџ, дао не само име Геслера, него и име Хенрих, које је носио Пранчини, те је уображење новинара дејствовало, као што је било кобних стицаја прилика, и издадоше сензационе романе, причајући да су два човека била у присном пријатељству, и да су, према томе, била два кривца.

Суочење није довело ни до каквих резултата, разуме се, а пошло нам је за руком да утврдимо, час по час, употребу времена Гутентагова, од тренутка кад је оставио хотел Кајѐ па до оног времена кад су га два агента извукли из Сене, то јест у пет часова у јутру.

И то је било у толико теже што убоги ђаво није познавао Париз, што је ишао насумце и што му је било врло тешко да нам покаже места куда је пролазио, а на име једну пивару у предграђу Поасонијер у којој је остао више часова пред једном чашом пива коју је платио место ручка, са оно неколико последњих крајцара колико му беше остало.

Па ипак, каква страшна поука, та фантастична авантура! Никад нисам могао помислити а да не задрхем при помисли да би можда био довољан још један случај па да се код свих створи уверење и да се несрећни Гутентаг сматра као једини и прави убијца. Претпоставите, доиста, да је Пранчини одржао своју хладнокрвност, да је бацио адиђаре у Сену и дошао мирно да да свој исказ у Безбедности, претпоставите у исто време да је Гутентаг познавао Марију Рењолову, претпоставите да је вратар, који није познао Пранчинија, њега само мало познао! Његова кривица просто би бола очи. (Наставиће се)

ИЗ СТАРЕ ПОЛИЦИЈСКЕ АРХИВЕ

Благородному Господину Цјелому Капетану Величком Исправничства окружија Јагодинског члену Стевану Михаиловићу

Желећи Његова Светлост, Милости-вешти Господар Књаз Наш, удоволетворити питање Краљевско-Неаполитанскога Правитељства, по Средством Ц. Кр. Аустриског Консула у Србији, дали се у Србији Нјеки Неаполитански Обрист (Полковник) именован Руссо, кои је узимао и име Линечано, налази; благоводелаје предписанијем своим од 24. г. м. № 5131. Управителноме Совјету височаише заповједити, да он наредбу изда на надлежна Исправничства да се речени Полковник Руссо по цјелој Србији тражи.

В слјед чега препоручује високославни Совјет под 25. декемврија № 3317. А Исправничству овом да у окружју свом обнародује и постара се вишепоменутог Обриста Руссо или Линетанио, под коим му драго од ова два имена потражити, и Акога Пронађе уватити, и потом постараћете се ви уподручиу вашем потражити, и Ако Нађете к Исправничству послати, неузможетели га пак наћи, одговорите увреме Исправничству какоће моћи ако Совјету утоме извјестие послати.

№ 1777.

28. Декемврија 1836 год.
У Јагодини.

Исправничства окружија Јагодинског
член Ассесор

Аранђел Милосављевић

Секретар

Стеван Аранички.

ПРЕПРЕДЕНА ВАРАЛИЦА

Од 20. марта ове године до данас, квартал дорћодски примио је четири жалбе од бакала и кафеџија како су од неке женске преварени и однето им је извесног еспапа и новаца а на име:

1. Војислав Милосављевић, бакалин у скадарској улици, прича, како је једна женска у вече дошла испред његове радње и са улице наредила да се одмах однесу код г. Доктора Суботића две флаше лоничке воде и ситнине рест за банку. Војислав знајући да г. Суботић купује воду, није ни помишљао да ће бити преварен, а како је ова женска била шалом забрађена ни сумњао није да је то друго које

лице већ служавка г. Суботића. Да би свог редовног муштерију што брже услужио, одмах нареди момку да спреми две флаше воде, а он изброји сребра 9-20 дин. и да момку да носи, јер ове женске беше нестало. Кад је био у близини г. Суботића куће, ова женска сретне момка и упита га носиш ли воду па кад је добила одговор „да”, она прими воду и новце а момку каже да брзо донесе још две флаше, па да би добила времена да побегне, рече момку да флаше отвори. Момак потрчи дућану, каже газди шта је и узме још две флаше, отвори их и потрчи кући г. Суботића; уђе у кућу и преда 2 флаше лоничке воде. Укућани забезекнути упитају га шта је то и ко му је наредио? Дечко каже да је њихова служавка наручила

2 флаше и да је он њој дао и кусур до банке, па да је по њеном захтеву и ове две флаше донео. Одмах су дошли до закључка да је овде извршена превара, али варалице нема, нити је ко могао познати. Сутра дан нађене су прве 2 флаше лоничке воде иза врата у ходнику куће г. Суботића.

2. Петар Златановић бак. у душановој улици прича: да је једнога вечера дошла испред његове радње једна женска која је држала мараму на уста и наредила да момак донесе код г. Драгутиновића професора 2 кутије сардине по 1 дин. и 8 динара ситно па да прими банку. Ово је наредила и отишла. Петар изброји 8 дин. сребра и завије 2 кутије сардине па да момку да носи. На капији од стана г. Драгутиновића стајала је та иста женска која кад виде момка упита га „носиш ли сардине и кусур,” па примив рибу и новце каза момку трчи донеси још 2 кутије. Момак се врати у радњу затражи још две кутије и однесе, но како оне женске не беше више на капији, он право оде у кућу и предаде 2 кутије сардине, замолив, да му се да још 2 динара и банка. Укућани се згледаше шта овај говори и помислише да он није пореметио памећу, кад он доноси њима оно, што они ни помислили нису да траже. Распиташе подробно момка о овоме и кад им он све по реду исприча шта је било, закључише да је момак обманут, јер нити су они требали сардину, нити су слали девојку у бакалницу. Момак се врати у радњу, донео 2 кутије сардине и испричао газди шта се збило.

3. На неколико дана после овога пред кафану код „Талета” у први мрак дође једна женска у белој хаљини и блузи и рече келнеру да одмах донесе 3 чаше пива кући г. Ванлића пуконика и рест ситнине до банке, па оде. Келнер ово саопшти цал-келнеру, уточи пиво, узме 9-40 дин. и оде кући г. Ванлића. На капији од куће дочека га она иста женска прими чаше са пивом и новац а момку каза да брзо донесе још 2 чаше. Овај отрчи у кафану уточи још 2 чаше пива и довикне цал-келнеру, још „две чаше за г. Ванлића,” па брзо однесе пиво право у стан г. Ванлића. Кад је закуцао на врата и викнуо „ево још пива,” укућани се згледаше не би ли ко објаснио шта је ово, па кад нико не знаде, запитају момка коме је он то донео и по чијем наређењу. Момак рече да је њихова служавка овога часа тражила три чаше пива и кусур до банке, да јој је ово донео и дао на капији и да му је брзо поручила још 2 чаше, и затражи да му се да банка и за ове 2 чаше пива 0-40 дин. јер то вели није опсиговано. Уверили су га да они то нису поручили и да им пиво није требало, као и то да њихова служавка никако није излазила ни у дворште а још мање да је ишла на улицу. Момак се врати у кафану, донесе две чаше пуне и исприча цал-келнеру и газди шта му се десило.

4. Јутрос престаде кварту Миливоје Лишанин бакалин и изјави: да је синоћ нека женска стајала испред куће г-ђе Радовановићке и у име њено тражила 20 дин. сребра и једну флашу есенције, Миливоје одмах пошље новце и есенцију и кад је момак овој женској предао ово она каза трчи донеси још 1 килу кафе од 18 гроша а ја ћу те чекати овде. Момак се врати у дућан да донесе кафе и ова женска побегне. И ту се видело да је то била превара.

На исти начин извршила је превару и код кафеџије, Независна Србија узевши 8-80 дин. у новцу и 2 флаше пива. А покушала је да

изврши превару у хотел Империаљу тражећи 40 дин. за г. Мих. Полићевића адв. чију је и физит-карту донела, али како је газда спавао, то она није смела да га сачека бојећи се да је у лажи не ухвати.

Како су ове преваре вршене све на један и исти начин, одмах се закључило да то врши једно исто лице. И ко зна да ли би иследнику пошло за руком да ову варалицу ухвати да се није десио овај случај: На 10—15 дана пре ове последње преваре, љубазник ове варалице чоручио је код обућара ципеле за 16 динара, и кад су биле готове, овај није имао новаца да их исплати, већ су стајале код обућара до боље прилике. Обућар, сиромачан човек, жалио се једном трговцу како му је љубазник Анке Јоцић служавке, Василије Марковић бив. ноћни стражар, саранио новац и сад не може да одкупи ципеле, а он их другоме не може продати, јер вели не да му нико ону цену за коју су ципеле погођене.

Сутра дан по извршеној превари код Милвоја Лишанина, онај трговац смотри на Василију нове ципеле, на како беше чуо да је превара од стране неке женске извршена, помисли да то није учинила његова — Василијева — драгана Анка која му је изгледала посве сумњива јер је и њему вели учинила неку малу превару за рачун господина где служи. Своју сумњу хтео је и власти да пријави и он поверљиво саопшти ово г. Тих. Константиновићу писару кв. дорћолског. Г. Тихомиру није требало више података о овоме, јер он ову женску познаје из раније као варалицу и крадљивицу која је као таква била и осуђивана. Одмах оде у стан ове Анке и доведе је у кварт, где после малог испита Анка призна за све преваре да је она лично извршила, али вели да она то није учинила по својој вољи већ је на то наморавио њен драган Василије, који је при свакој превари сачекивао и новце јој одузимао те на тај начин трошкарисао се.

Брзом и савесном истрагом иследника господина Константиновића ова је варалица ухваћена, а да тога није било, ко зна још колико би бакала и кафеџија били жртва овог Василија коме је био задатак да од туђега рада сербес живи.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Непознати крадљивац, ноћу између 29. и 30. априла ов. год. извршио је крађу, Михајлу Јаковљевићу, чиновнику удеоничке задруге, који станује у Краљ Милана улици Бр. 108. Крадљивац је отворио прозор собни, и из собе украо је: један пар одела, затворене плаве боје, један златан сат са златним ланцем; сат је са три заклопца, на предњем заклопцу израђена је слика у виду сунца. Покрађа вреди до 370 динар. Моле се све полициске власти да крадљивца живо потраже и нађеног спроведу заједно са покрађом, с позивом на Бр. 14791.

Стеван Ајхори, б. шегрт и скитница овл., ноћу између 3. и 4. ов. м., извалио је врата на згради државној, у Призренској улици Бр. 10, ушао је у магацин Јована Лефлера, књиговесца овл., и украо хартије за паковање и осталих врста хартије у вредности 60 динара. По извршеној крађи Стеван је побегао. Он има 13

до 14 год., мали је, сув, плав; Одевен је у немачко одело, поцепано, на глави има сламљи шенир, говори српски, немачки и цигански. Моле се све полициске власти, да Стевана живо потраже и нађеног спроведу Управи гр. Београда, с позивом на Бр. 15395.

Павле А. Милованић, тежак. из Пожаревца оптужен је за опасну крађу, који је побегао незнано где кад је крађу извршио. Он има 24 год. високог раста, крупно развијен, косе смеђе, носа правилног, образа округлих, очи обичне доста угнуте; од одела има на себи: чакшире и гуњац, на глави шубару, говор му је крупан. Моле се све полициске власти, да Павла живо потраже и нађеног спроведу начелству округа Пожаревачког, с позивом на Бр. 6830. УБр. 15455.

ОБЈАВЕ

Решењем начелства округа пожаревачког од данашњег Бр. 6529. утврђено је, да су се *Сима Ил. Матерингић* и *Илија Гичуловић*, оба из Сиге у срезу хомољском овога округа одметнули испод ово земаљских власти у намери да живе самовласно и да казнима дела чине.

С тога а у смислу одредбе члана 2. закона о хватању и утамањивању хајдука, начелство окр. пожаревачког позива Симу Ил. Материнга и Илију Гичуловића из Сиге да се у року од петнајест дана рачунајући од 6. ов. м. пријаве најближој полициској власти, која ће их упутити начелнику среза хомољског.

Ако се у остављеном року не пријаве ма којој од полициских власти, начелство ће Симу и Илију по чл. 3. полиц. закона огласити за хајдуке.

Сима је стар 35—36 година, узроста осредњег, у лицу сувољав, малих црних бркова, браду је бријао, образа округлих, очију црних и кад гледа поглед му је оштар, обично гледа испод очију, јако је наклоњен пићу и опија се.

Од одела имао је обично влашко-сељачко, а на глави војничку шајкачу.

Раније био је осуђиван због убиства на 10 година, а 1899. год. због крађе на 5 година робије од које је 22. фебруара 1902. године помилован.

Илија је стар 24—25 година, мали, у опште промањаст, црних бркова, који су му тек почели, нос му дуг и повијен, снажан је и доста темељан.

Одело има на себи омољско-сељачко а на глави малу шубару на форму астраганске.

Бр. 6529. — Од начелства округа пожаревачког, 29. априла, 1903. године, у Пожаревцу.

Лазар Туцовић, земљод. из Љубиша, осуђен је пресудом ужичког првостепеног суда од 16. јануара, 1902. год. Бр. 1048, коју је пресуду и Апелациони и Касациони Суд одобрио, на три месеца затвора, за два дела лаке повреде и против стајања, коју је осуду Лазар почео и издржавати код овог среске власти као што тврди акт Бр. 1043; но на молбу његову а по позиву првостепеног суда ужичког Бр. 29992. Лазар је пуштен из овог среског притвора, да 9. овог месеца отиде суду на претрес по својој другој кривици, а за тим одмах се врати на продужење издржања осуде, по напред поменутој пресуди, као што тврди акт саслушања његова Бр. 1048. Како се Лазар ни до данас није хтео

вратити ово среској власти за издржање ресто осуде, и ако је по неколико пута тражен преко суда општине Љубишке, па је чак, као што тврди акт истог суда Бр. 493 био са служитељем упућен ово среској власти, но он је испред служитеља, у месту среске канцеларије, умакао, и према извештају општине Љубишке Бр. 718 отишао на имање у Расну срез пожешки, према телеграфском извештају начелника среза пожешког Бр. 4702. не зна се сада ни где се налази, јер га ни тамо нема, што значи, да се одметнуо испод власти и крије се које куда у намери да доцније чини и казнима дела.

С тога на основу §. §. 293, 310, 312, 314, кривичног поступка власт среза златиборског.

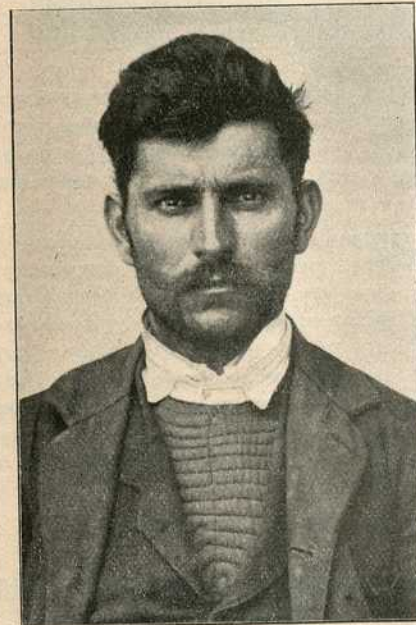
Решава:

Да се осуђени Лазар Туцовић, из Гостиља, позове писменим путем преко полициских власти, дотичног општинског суда, «Српских Новина» и листа «Полициског Гласника» да у року од петнаест дана, од данас, предстане овој или најближој полициској власти, у чијем се подручју буде налазио и јави се, коју умолити, да га спроведе овамо ради издржавања осуде. — у противном, после остављенога рока биће оглашен за хајдука услед чега ће, после овог рока, бити слободно сваком убити га.

Бр. 5924. Из канцеларије начелника среза златиборског, 30. априла, 1903. године, у Чајетини.

ИЗ ПОЛИЦИСКОГ АЛБУМА

Стојан Илић, убица. — На дан 27. априла тек. год. изјутра освануо је један женски леш у близини шумарка а с леве стране пута ка топчидерском гробљу, а иза топчидер. касарне.

Полициским увиђањем и лекарском секцијом који су одмах извршени констатовано је: да је ово леш женске од својих 23—24 год., као и да је убиство извршено насилно, великим ножем који је био попречно забоден више десне сисе и то у времену између 8—9 часова на дан 26. пр. месеца у вече.

Живом истрагом, која је поводом овог грозног убиства поведена, утврђено је још истог дана, да се убијена зове Марица и да је жена

Стојана Илића, бив. пожарника општине београдске.

Чим је утврђена идентичност убијене, полиција је већ била у стању да пође трагом за правим убицом и да га, само после 2 дана, нађе склоњеног у Пожаревцу. Тај убица није био нико други до муж убијене — Стојан — чију слику износимо, и који је, одмах по извршеном убиству, побегао из Београда. Он још не признаје свој злочин, али је досадања истрага несумњиво утврдила да је нарочито он

Стојан је родом из села Буковца у срезу деспотовачком, има 35 год., у прошлој години био је осуђен 2 месеца затвора због покушаја убиства, познат је у велико као човек напрасит и дрзак.

Истражној власти веома је потребно, у интересу што брже и правилније истраге да зна тачно где је и с ким је био Стојан на дан 26. априла тек. год. по подне између 4—9 часова на с тога позива све оне који о томе буду ма шта знали да јој то што пре доставе. Истрагу по његовој кривици води сама управа преко свога члана г. Душана Ђ. Алимпића и писара кривич. одељења г. Воје Милошевића, на које треба и упућивати тражена извешћа.

КРИМИНАЛНЕ БЕЛЕШКЕ И ДОГАЂАЈИ У ЗЕМЉИ

12. Априла, у 5. сахати изјутра, обесио се Влајко Икић, тежак из Варне, среза поцерског, окр. подринског, пред својом кућом, о једну јабуку. Отац и брат му када су ово спазили, скинули су га са дрвета и он је, а у несвес-

ном стању, по причању укућана, живео до 9. сати пре подне а тад издануо. Лекарским прегледом леша, утврђено је, да је пок. Влајко одузео себи живот вешањем, услед душевног растројства.

14. Априла, у 6. сахати по подне убијен је из пушке, од непознатог лица, Мијаило Богићевић, из дворана, окр. крушевачког, у забрану званом „шиб“, где је товарио дрва на колима.

Предузета је жива истрага за проналазак 16. Априла, нађена је у својој плевљи обешена Стојанка жена Миладина Станковића, из Купиновца, среза лесковачког, округа врањског; Узрок непознат. Истрага је наређена.

18. Априла, око 2. сата по подне, четири непозната лица, напали су на кућу Тодора Радосављевића, коритара из Витановца, среза рањског, округа крушевачког, и из пушак убили му једног пса и растерали му фамилију, па му тада покрали и однели разне кућевне ствари и у новцу до 1000 динара. Предузета је жива истрага за проналазак ових лица и покрађе.

Ноћу између 18. и 19. априла убијен је из пушке Милосав Војиновић, из Жежевице, округа чачанског, у својој кући. Убиство су извршили син погинулог — Радован и жена убијеног, Перса, по њиховом признању, због тога, што је Милосав био продао једну краву на новац потрошио и прокоцкао. Кривци су у рукама власти.

Ноћу између 19. и 20. априла убијен је код стоке, на месту званом „Фаци“ атара села Јеловца, среза деспотовачког, округа моравског од непознатог зликовца, Љубомир зет Милутина П. Ђорђевића, из Јеловца. Козе које је убијени чувао зликовци су отерали.

Истрага за проналазак зликоваца одмах је предузета.

20. Априла у први мрак непознато лице упалило је појату Илији Милојевићу, тежаку из Новог села, у срезу бањском, округа нишког, те ова изгорела.

Урађено је шта треба по закону о накнади штете учињене злонамерним паљевинама, а и истрага за проналазак лица, које је извршило паљевину, предузета је.

Ноћу између 18. и 19. априла Стеван Павловић, и Милаан Марковић, из Тићевца, среза моравског, округа пожаревачког, у напитом стању, на путу Велико Село — Пожаревац, отели су од Љубе Рајића и Милете Милошевића, из Великог Поповца, среза млавског, 18·20 динара у новцу и један перорез, а од Николе Стаменића и Љубомира Тодоровића, слуге Браће Николајевића, из Пожаревца, 5·50 дин. у новцу и једну дугу пушку. И један и други налазе се у рукама власти јер су одмах похватани.

20. априла, Рајко Вукотић, слуга Драгића Јосиповића, из Стублина, округа ваљевског, ударио је ножем Миливоја сина почившег Саве Сујића онд. услед чега је Миливоје 22. априла умр'о. Убица је у рукама власти. Дело је признао.

22. априла по подне Добросав син Светозара Пличковића, из Галибабинаца, среза сврљашког, округа нишког, убио се нехотице из пушке и на месту остао мртав.

Ноћу између 22. и 23. априла. Стојић Томић, из Куле, округа пожаревачког, чувајући стражу у истоме селу, убијен је из пушке од непознатог зликовца. Срески начелник и данас води истрагу у селу, но до овога часа убица није пронађен, али је истрага и даље продужена.

23. априла, на сабору у Д. Буковици, срезу подгорском, округу ваљевском, Симеун Живановић, из Златарића, опасно је ранио ножем Андрију Крунића, из Ваљева, од чега је овај после кратког времена умро. Кривац је у рукама власти.

24. априла, Цвета жена Миленка Стевановића, из Грабовца, округа пожаревачког, заклала се. Чињеном истрагом а и лекарским прегледом утврђено је, да се Цвета сама помоћу једног бријача заклала у својој соби, и да је ово дело извршила над собом као болесна.

24. априла, Милутин Ђокић — Баћуновић, Црногорац, из Кауса, среза добричког, округа топличког, у друштву са још једним Црногорцем, убили су сикиром Ђорђа Филиповића, теж. из Бадњевца, у селу Бадњевцу, поводом узајамне свађе између Милутина и Ђорђа, због неког дуга од 2 динара, колико је Ђорђе дуговао Милутину. Милутин је у рукама власти и над њим је поведена истрага а онај други непознати Црногорац кога ни Милутин неће да прокаже, није још пронађен. Наређено је енергично тражење и за његов проналазак.

26. априла између 11 и 12 часова на окр. путу Љубовија — Бајина Башта, убијен је Антоније Јакшић, финансијски стражар и однето му оружје. Наређена је строга потера.

26. априла Станисав Милутиновић из Сладаје, округа моравског, убио је из пушке Лазара Вулића, онд. због браколоства. Истрага је предузета и убица је у рукама власти.

26. априла Милосав Живановић, тежак из Гроцке, стар до 60 година, који је у звишком срезу купиовао стоку, умро је напрасно у планини села Буковске, што је и прегледом утврђено, јер нема никакве сумње, да је Милосав умро насилном смрћу, а доказано је, да је тога дана био доста ракије у Кучеву, а у планини када је стигао уморан и загрејан напио се ладне воде и одмах је малаксао и издануо.

27. априла, у планини Рековачкој нађен је под једном буквом мртав Светозар Чапковић, из Рековца, среза лесковачког округа моравског, који је колима отишао за дрва. Секцијом није се могло утврдити, да ли је убијен од злочиничке руке, или га је дрво притисло. Истрага се живо води.

27. априла, Милорад Ђурчић, из Братачића, округа ваљевског, тешко је повредио Симу Ђурчића онд. у свађи због заузећа селског пута, од које је повреде Сима умро. Кривац је ухваћен.

27. априла у подне, Мика Карајанић, надничар, из Смедерева, заклао је своју жену Мицу што га је напустила. Он се за тим тешко повредио. Истога дана у Малом Орашју, у свађи око имања Обрад Мијаиловић у одбрани сина Мијаила, повреди тешко Лазара Ружића, а Мијаило га удари ножем. За тим Мијаило полети на Ђурђа брата Лазарева, но овај га дочека и из пушке убије.

Садржај: I. Службени део. — II. Стручни и научни део: 1) Познавање и употреба оружја за иследнике; 2) Морфиноманија; 3) Смртне казне у Америци. — III. Поучно забавни део: 1) Историја једног злочина; 2) Кроза злочин; 3) Из старе полицијске архиве; 4) Препредена варалица. — IV. Службене објаве: 1) Потере; 2) Из полицијског албума; 3) Криминалне белешке и догађаји у земљи.